

nyitó oldal
impresszum
beküldési feltételek
kapcsolat
vendégkönyv

Tartalom

1. oldal

próza, versek

Baranyi Ferenc: Útrabocsátó
Fövényi Sándor: Külvárosi szél
Kolev András: Most ősz lesz
Kovács Gabriella: Anya, félek!
Nógrádi Gábor: Forradalom
Rada Gyula: Caesarhoz
Szegő Judit: Haiku-koszorú
Tiszai P. Imre: Játssz hát tovább
Verasztó Antal:
Akikkel az élet történik

2. oldal

próza, versek

Bányai Tamás: Karantén
Bodó Csiba Gizella:
Megszóltott az ősz
Csepeli Szabó Béla: Hajnali kovácstüzek
Dobrosi Andrea: A maszk...
Fetykó Judit:
Berti, meg azok a dolgok...
G. Ferenczy Hanna: Requiem
Kajuk Gyula: Az este hűvösében
Kamarás Klára: Látod?
Karaffa Gyula: Láttam...
Kardos András: Gesztenyedél
Kaskötő István:
Sem ura, sem szolgálja...
Király Gábor: A gyerekrabló
Koosán Ildikó: Ősz
Költő Nagy Imre: Kivert zsellérek
Kő-Szabó Imre: Morzsolt kukorica
Köves József: Az utolsó magyar
Lehoczki Károly: Volt pajtások
Lelkes Miklós: Horthy
M. Laurens: Van az úgy...
Mándy Gábor:
Ha Magyarország csödbe megy
Nyakó Attila: Nyugdíjváró
Ódor György: a fogás dialektikája
Pethes Mária: vetítés
Pethő N. Gábor: Vagy hagysz,
Ricza István: Látogatás
Szepes Erika: Két kép
T. Agoston László:
Azok a piros pontok...
Vihar Judit: Haiku 2015

3. oldal

mikroszkóp

Bokros Márta
Utiélmény

Baranyi Ferenc
Útrabocsátó

"Tisztelettel köszöntöm az olvasót, azoknak az íróknak a nevében, akik Petőfivel együtt vallják: „én használni s nem ragyogni akarok”. Azoknak a nevében, akik tudván tudják: úgy kell szólniuk, hogy a szakmán kívül is értsék a szavukat. Azoknak a nevében, akik számára az írói lét nem csupán írásos tevékenységet jelent, mert tisztában vannak azzal, hogy tetszetős novellákat, esszéket, regényeket és verseket írni önmagában még nem tisztesség, íróként élni – tehát: hadat üzeni minden sandaságnak, magabiztosabbakká tenni a legemberibb moccanásokat a világban, ünneprontásra büjtogatni a hamis csinnadratták idején – ez igen, ez tisztesség a javából, mert vannak esetek, amikor az írónak az írásműnél többet kell nyújtania: emberségből példát, sőt, a vitézségről formát. S annál nehezebb az író dolga, minél rajtakaphatatlanabb, minél összetettebb – tehát újmódibb – az a sokat emlegetett vitézség.

Tiszteljük a kápráztató intellektuális játékokat, a magasröptű, éteri verselést, szakmai felkészültségünk minket is alkalmassá tenne a divatos „modernkedésekre”. Ám lelkesedni csak Váci Mihály tételéért tudunk: nem lehet igaz tollforgató az – hic et nunc legalábbis – aki nem társadalmi forradalmár is egyben.

Bennünket nem érdekel az irodalom maga. Pontosabban: csak annyi érdekel az irodalomból, amennyi az emberektől visszatérül belőle valamilyen formában. Visszatérül egy csipetnyi jóindulatban, a másik ember iránti növekvő hajlandóságban, egy szívdobbanásnyi hazaszeretében, egy ici-picivel nagyvonalúbb közgondolkodásban. Avagy visszatérül gyűlöletben, olyan tiszta gyűlöletben, amely aljasságok és igazságtalanságok ellen lobban fel. Hisszük, hogy az ihletett írásművek a legkonstruktívabb társadalmi indulatok cinkostársaiul szegődhetnek. Felbátorodottabb lehet a félszeg – sőt, mind félszegebb – humánus tőlük ma is a világban."

Részlet a költő, az **Ezredvég** című irodalmi magazin nyitó számához írt előszavából. 1991 májusában.

KÖNYVAJÁNLÓ

A MERCATOR STÚDIÓ

kiadásában megjelent
e-könyvek innen is nyithatók

Bányai Tamás: Csikánó
Bittner János: Rohanj!
Fetykó Judit: A kapun túl
Fetykó Judit: Az ablakvítész
Fetykó Judit: Epreskert
G. Ferenczy Hanna:
A kereszt árnyékában
G. Ferenczy Hanna:
Túl a netovábbon
Kamarás Klára: Álmodj utján
Kamarás Klára: Letenyi fák
Kaskötő István: Számadás
Sárközi László: Csikágó
Sárközi László: Hellén szerenádo
Pápay Aranka: Örvények felett

A MEK-ről letölthető művek

Bodó Csiba Gizella: Válogatott versek
Bodó Csiba Gizella: Hoztam olajágot.
Fetykó Judit: Az úton
Fetykó Judit: Hársfanyereg
Fetykó Judit: Rezenziók
Fetykó Judit: Szabad áramlások
Kamarás Klára: Anica
Kamarás Klára: Arcok a múltból
Kamarás Klára: Álmodj asszonya
Kamarás Klára: Derült égből...
Kamarás Klára: Mária lányai
Kamarás Klára: Miből lesz a cserebogár
Kamarás Klára: Napraforgók
Kamarás Klára: Orchideák
Kamarás Klára: Pepita füzetek
Kaskötő István:
A Petruccio házaspár
különös esete
Kaskötő István: Az öreg Joe
Kaskötő István: Eletrajz
Lehoczki Károly: Az ismeretlen kert
Lehoczki Károly: Elgurult gyöngyök
Lehoczki Károly:
Hipermarket. (hangoskönyv)
Lehoczki Károly: Tenz
Lelkes Miklós:
Én már a nyárba vágyom át...
Péter Erika: Túlhordott ölelés
Végh Sándor: A csend hangjai

Ajánlott Honlapok

Alkotóház
Canadahun
Ezredvég
Fullexta
Galamus-Csoport
Hetedhétatár
Irodalmi Epreskert
Koday László
Magyar Elektronikus Könyvtár

elfeledettek
archivum

...majd a PuPu,
ha valaki, hát
ő majd tudja!

Joseph Haydn
Scherzando D C
Andante & Adagio
Trinity Haydn Ensemble

Szegő Judit Haiku-koszorú

alott szőr kisfiú emlékére

Murat Sayın

Ledőlt tűzfalra
felvázolt életeden
poros vér csorog.

Kisautóid
szétdobálta egy repesz.
Még apa is sír.

Új otthont ígér,
és Anya felöltöztet.
Kíváncsian vársz.

Gumicsónak ring
a tengeren. Még nevensz.
Majd víz mindenütt.

Most homok ölel.
Istened kezét fogod.
Ő hazavezet...

Munkatársaink Honlapjai

Arany-Tóth Katalin
Bányai Tamás
Csepeli Szabó Béla
Kajuk Gyula
Kamarás Klára
Kaskó István
Ketykó István
Lászlóffy Csaba
Lehoczki Károly
Köves József
Nógrádi Gábor
Pápay Aranka
Péter Erika
T.Agoston László

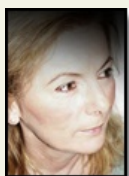
Naplók, jegyzetek. (blog)

Böles Pu-Pu
Demokratikus Koalíció
Föld S. Péter, Most és itt!
Varánusz
Tuareg

próza, versek

Szerkesztő, próza: Kaskó István
Szerkesztő, versek: Kamarás Klára

Kovács Gabriella Anya, félek!

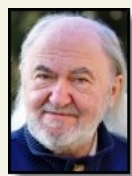
Félek, Anya, félek! Robbannak a bombák...
Ne félj, kicsi kincsem, holnap szebb nap vár rád.
Elindulunk holnap békére találni,
Ne félj, kicsi kincsem, nincs már mire várni...

Félek, Anya, félek! Háborog a tenger!
Ne félj, kicsi kincsem, szebb nap vár ránk hidd el,
Nem jön már több örvény, megnyugszik a tenger,
Megérkezünk holnap, partot érünk reggel.

Félek, Anya, félek! Idegenek jönnek...
Ne félj, kicsi kincsem, itt már picit könnyebb.
Étetl, italt adnak, letörlik a könnyed.
Ez már szabad világ, nem kell félned többet!

Fázom, Anya, fázom! Hideg itt a reggel!
Mindjárt kisüt a nap, melegebb lesz, hidd el!
Addig bújj csak hozzám, melegessük egymást,
Megérkezünk holnap, befognak, meglásd!

Félek, Anya, félek! Kiabál mindenki!
Vízgyúval lőnek, nincs már hová menni!
Nekünk itt sincs békénk, nem lesz helyünk soha?
Kérlek, Anya, kérlek, menjünk inkább haza!

Nógrádi Gábor FORRADALOM

I
.
Van úgy, hogy eljönnek a forradalom órái.
A fűszeres redőnyei zuhannak,
az anya szalad rossz fia után
sírva, zsíros kenyérrel,
s a fegyvertől alig ölelheti.
Aztán megtalálják a fiút is,
fálnak fordulva fekszik a kövön,
s a kenyerén marakodnak ebek.
Ilyenkor megölik a trafikost,
ki mosolyog, hogy volt mersze meghalni,
a plakátragasztót, ki az új törvényt cipelte,
s a szórakozott ügyvédet,
aki tejet ment venni,
mert elfelejtette, hogy béke sincs.
A lányt, ki érintetlen kéztől és időtől,
meglelik a lőszerraktár romjai alatt,
a kohász ölbe veszi,
s fehér combja hiába villanó már.
A kisfiú a játékbolt előtt követ keres,
a kirakatba dobja,
és boldogan viszi zsákmányait
gondolva már az új forradalomra.
A férfiak tépetten, mocskosan

Kicsi kincsem, félek! Nem mehetünk haza,
Házunk lebombázza, bedől minden fala.
Otthon biztos halál, itt gyűlölet vár ránk,
De ígérem, egyszer ismét lesz majd párnád,

Lesz meleg otthonod, ételed, mosolyod,
Nem kell félned többé, lesz majd gyerekkorod.
Addig megyünk, kincsem, míg meg nem találjuk
A helyet, hol nekünk is lehet békés álmunk,
Békés, szép világunk.

2015. 09.18.

Fövényi Sándor
Külvárosi szél

Hamburgeres zacskót pofoz,
akár macska az egeret.
Majd fut tovább, s egy ócskás
telepén karikává rendezi a port,
és dédelget lopott rézcsöveket.

Megtorpan. József Attila tér. Így
hívják. Kit érdekel, miért. Sokadik
megállója ez a busznak.
Hátrébb, a sövény mögött,
egy kapualjban kölykök szipuznak.

Megkerget néhány vonaljegyét,
lebegteti őket, majd leejti s nézi,
amint a tócsán lila csónakokban
bogarak szelik a földre-hullt eget.

Az utolsó ház mögött öreg gyártelep.
Kedvére tombolhatna itt, de nem.
Meghalni a nagy üres csarnokba fut,
s az olajos rongyok mozdulatlanul
lógnak a rozsdás traverzeken.

Tiszai P. Imre
Játssz hát tovább

Játssz hát, játssz hát tovább, és ne várd,
hogy a világ átírja neked a szótárt,
lehet, zavar, ha néhány fogalom megkavar,
és egy érzés felkavar, a torkod néha kapar,
mert már kimondtad, lehet, nem is akartad,
de felavattad önmagad szobrát, zavarhat,
hogy márványba véstelek és nem kértelek
szépen, szavaim érdesek, eléd térdelek,
de hallgatok, már nem álmodok, most fázok,
nem lázadok, elmúltak azok az alkonyok,
mikor csodáltalak és minden percben vártalak,
börtönbe zártalak, s nem védtek várfalak,
csak pókhálót szőttem köréd, úgy, miként
nőt birtokolunk férfiként, egy nyáridényt
kértem, de féltem, képes vagy-e értem
vétlen létezésem bűnbe vinni, a fényben
állsz, csak árnyékok vagyok, még álmodok,
még várok, de mint egy átok, én is elmúlok,
azok az alkonyok, mikor elaludnak

őrséget állnak a tüzek körül,
s a költő tudja csak, hogy fáradtan
magukról énekelnek.

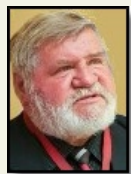
II.

Van úgy, hogy eljönnek a forradalom napjai.
A kertekben elássák halottaikat és kincseiket
a nyomorultak.
Csöpp, fekete asszony jajong,
s nem tudják hogyan nevezni a fiút,
Spartakusznak, Marat-nak, Leninnek,
később István lesz, mert kidől az apja
a fegyverek között.
Első nap ezer ember,
második nap kétezer halott,
harmadik nap felvezetik a kartonokra.
A tiszta faluban vasárnap van,
a harcosok dalolnak;
egy kislány ünneplőben hever kazal tövében,
s világos vérét combján szétkeni.
A vezér előtt sűrű almabor van,
s hűvös kertjében jegyzetel
valami új világot.

III.

Van úgy, hogy eljönnek a forradalom évei.

(1967)

Rada Gyula
CAESARHOZ

2

Tudja minden pendelyes szolgál,
mit véghezvittél,—
mitől dagad a pompa;
a hódításokat rendre mind,
s ahogy az egyeduralmat
kikapartad e kibaszott, vak
arisztokratákból;
de most magadra vethetsz...
s hiába vered le Pompeiust,
s fogod be csellel Antoniust,
a költő megérzi bűzöd,
s dög reád,
ha ezernyi sereg is áll köréd,
hiába ölsz le a harcban.
Én, s az igazság milliion
fényvel él tovább,
s tudják már
a rettegő jósok:
közel a végzet,
s nincs tovább...

P.C. Cicero

Kolev András
Most ősz lesz

a virágok, az éjbe zuhannak.

Verasztó Antal
Akikkel az élet történik

A következő történet szereplői közül példaként egy olyan helybéli embert állíthatunk, akit a neve miatt mindenki Bokor Mihálynak szólított, és akiről semmi rosszat nem tudtak mondani, akik ismerték.

Családjával, a Határ-házsoron lakott, ahol félig-meddig már a természet volt az úr. Szerette ezt a maga választotta helyet ahol, ha nem is lehetett újrateremteni a régmúlt időket, de könnyebb volt álmodozni róla...

Tovább a teljes szöveghez>>>

k korlátjain még ott csüng a nyár,
ében fűge fények kergetőznek,
nár zörgő lépteit az ősznek,
a alkonyatkor inni jár.

Hűvös szelet lehelnek a hallgatag hegyek,
s a kályhát már gyakran begyújtom éjszakára.
Mikor a víz felett, mint füst, kering a pára,
a varjak károgó hangjára ébredek.

Hiába, rajtam enyhe borzongás fut át,
a természet szemére nem vetek hibát.
Most ősz lesz, majd abban keresem a szépet.

Mert mindegy, ölel-e forrón, hozzám bújva,
vagy csak fagyot simít az arcomra ujjá,
a Földön nincs nagyobb csoda, mint az Élet.

a vendég

Mándoki Halász Zsóka
festőművész

vendégkönyv

következő oldal>

Vihar Judit
Haiku 2015

Tinta elpad,
billentyű meg sem moccan -
sötét gyűlölet

Tudod, mit jelent
keresztényi szeretet:
esendőt segíts!

Ha nem fogadsz be
országunkba másokat -
hazánk süllyed el!

Közöny, utálat -
szívtelen Magyarország
szégyen a neved!

G. Ferenczy Hanna
Requiem

1926-2007

Reménytelen, csúf, szürke délután van -
cspazottan áll a dermedt fák sora,
varjak topognak a bomlott határban
az ég ily sötét nem volt még soha.

Szobámban a színek is megfakultak -
reménytelenség minden szegleten
a bútorok mogorván összebújnak
oly messze mentél Te is, kedvesem.

Kopog az eső, monoton zenéje
mint tam-tam dobok riasztó refrénje
baljós sejtelmet ébreszt szívemen,

vigasztalan, bús, esőverte tájkép -
nem is tudom, hogy lesz e ez még másképp
- vagy értünk sír e komor rekvium...?

T. Ágoston László
Azok a piros pontok...

Hány piros pontot látsz a képen? – kérdezte az interneten

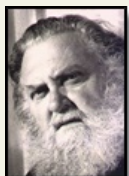
Lelkes Miklós
Horthy

Elegáns úrként láthatod valóban,
az újra levetített híradókban,
s körülötte díszmagyarban kíséret..
Hányan imádják a felszínességet!
Ám gondolkozz! Mint került hatalomra?
Mire volt, - és mire nem tette, gondja?
Úri világa? Arra figyelj, mit mond,
aki valóban író: Móricz Zsigmond
(s nem egy Wass Albert, - ügyel szép szavakra,
de az igazat rejteni akarja!)
Akkori munkás-lét felfedi titkát,
ha értőn olvasod József Attilát.
Nem egy ország volt az ország, de három.
Ékszer ragyogás táncolt tündérbálon
az egyikben, - de csak nagyon kevésnek,
másikban korbács nyugtatta a népet,
s a harmadik is eljött: sok ebadta
kacagányos-kardos főúr eladta
zsidó magyarjait, élén a késnek
tálalta fel horogkereszt-vezérnek.
Marhavagon-sor kiket vitt halálba,
míg rávetült közöny kakastoll-árnya?
(S ha nem száll légből a távolból Ejnyel,
talált volna a gettó kegyelemre,
Budapesten?). Azt, ami igaz, mondd ki:
- Nem egy Horthy volt, - nagyon is sok Horthy!
S hány becsapott ordított honszerelmet
(azt, amit fentről a szájába tettek)?
Törvény-ölben meglapult kígyófészek
hány magyart küldött Pokolisten-égnek,
utána is még, mikor tehetetlen
fogoly lett, úgymond védőőrizetben,
e Jelkép Úr, - az a becstelen eszme,
embertelen, s vált egyre veszettebbre?

Hazugság, szégyen-szobor kiknek érdek?
A becsületes válaszból megérted
a jelent, s azt is: mai szívek gondja

új Trianon, - a Lelkek Trianonja.

(2012)

Csepeli Szabó Béla
Hajnali kovácstüzek

1924-2013

érkezett levél. Az alatta lévő fotón egy kreol bőrű, fiatal férfi látszott feltartott kezekkel, mintha éppen megadná magát. Előtte meg öt piros pont. Kicsi, nagyobb, még nagyobb. Összesen öt.

Ki a fene az, aki átküldte nekem ezt a primitív levelet – morfondírozott magában Péteri. – Valami nagyképű alak, aki feltételezi rólam, hogy ötig se tudok számolni? De nem is kérdezi, egyenesen a pofámba vágja. Mindenképpen meg akar sérteni, de nem mer a szemembe nézni. Talán a Keserűné a konfekciósoktól, akit jól legorombítottam a minap, mert fél órát késett. Na de hát nem nyugdíjas klub ez, kérem, hanem munkahely. És nem érdekel, hogy lerobbant a busz. Jöjjön villamossal! Vagy a Nagy Gusztí, aki mindentől tréfát csinál? Néha nagyon messzire merészkedik... No mindegy, majd kiderül. Előbb-utóbb minden titok fölfedi magát.

Tovább a teljes szöveghez>>>

Kaskötő István
Sem ura, sem szolgája...

Kedves, meg hogy Tisztelt, írod...
Leveled, ha jön, derűt áraszt,
szép szavak, képek messzi partokról,
mint flaskába zárt üzenet.
Csak azt az Urat, azt ne írnod oda...
Tudom, ma újra divat, szokás, etikett,
rongy-rázós címek, meg rangok világában
a fene se tudja minnek,
de, hidd el barátom,
sem ura, sem szolgája én nem
vagyok senkinek.

Voltam elvtárs, társtalan és hűtlen,
testvér is egyszer, bár azt jobb feledni,
amigo, tovaris... Hej You! Sir meg mister.
Tiszteltek is elvértve, csak úgy mellékesen,
főleg adót, ha kértek,
ami gyakran hátralékban volt...
volt, aki küldött durván, el a balfenekén...
cím meg rang nélkül, azt se bánom,
hiszen... hidd el barátom,
sem ura, sem szolgája én nem
vagyok senkinek.

Szegény a nyelv, sajna.
Nincs választás, benne egy
szégyen-történelem lapul,
hol az ember vagy szolga volt, vagy Úr.
Cifra egy világ, a pap az Úr szolgája,
a népnek ő a tisztelendő Úr.
Az Urat dicséri, felfelé nyal, lefelé tapos,
míg üres vigaszt ígér a nincstelennek,
de ez ma már nem az én világom,
hidd el barátom,
sem ura, sem szolgája én nem
vagyok senkinek.

Urak, ha jönnek új szolgát keresve
s lesz elég, tudom önként talpnyalók.
Helyet cserélve néha, de a szabályt betartva,
szolga fel, úr lefelé... hamis cím, önámítás...
ez kell honfitársak. Csak fel a fejjel. Előre!
De te, kedves idegen, ha írsz, hát
légy jó és hadd az urat, kell az a fenének
s ha valaha netán hittem is magamról,

Ha az alkonyi szél
szép magas lángokra szítja a kedvem,
s piros vas-eső porzik a csend üvegén,
e nagy, városszéli tűzzivatar közepén
egy csupafény,
rügypattintó kemény kovácslegény
veri a vasat bennem.
Ha rám nehezül az éj,
s ősülő fejemet asztalomra ejtem,
mindig Őfejezi be a versem:
mély álmaimból is tisztán látom Őt,
amint derűsen, tűnődve megáll,
asztali lámpám tágas udvarán,
"üllönk" túlsó felén,
s felmagasodva a tűzsárga homályból,
szívem ütemén,
szépen, okosan,
gyönyörű, karcsú hajókat kovácsol
fel-felderengő, erős homlokomban.

1975

Koosán Ildikó
Ősz

sárga és vérarany palettán
fényeid kikeverte, átfesti
tegnapi harsányzöld világát
láthatatlan óriás ecsettel,
rendezi színpompás halál-
tusád egy misztikus varázs;

fordít az idő tengelyén;

díszesen, szűzen, szeplőtelen
elvéreztet fagyos tenyerén;
kiszemelt téged egy Nagyúr,
kiszemelt magának a Halál ,
vár az első éjszaka jogán,
míg leterít, s magába ölel a tél.

Szombathely, 2012. szeptember 18

Bányai Tamás
Karantén

Battai László kézzel-lábbal tiltakozott, amikor megértette, hogy elválasztják feleségétől. Hevesen gesztikulálva próbálta magára vonni a figyelmet, ám a tolmács egy mozdulattal leintette. Végül a felesége szólt rá:

– Ugyan ne ágálj már annyit! Hallottad, mit mondtak. Én még ma beköltözhetek a nekünk kijelölt szobába, te pedig itt maradsz, amíg kivizsgálják a... mit tudom én mit. Néhány napról van csak szó.

Noha belátta, valóban nem tehet semmit, az eljárás túl még az is dühítette, hogy Zsóka nem az ő pártját fogta. Csalódását nehezen tudta lenyelni. Felfelé haladva a lépcsőn hangot is adott az elégedetlenségének.

– Mi az, hogy karantén? Mi vagyok én, leprás, hogy elkülönítenek?

bűnömet szánom-bánom...
és hidd el barátom,
sem ura, sem szolgálja én nem
vagyok senkinek!

Kajuk Gyula
Az este hűvösében

Szép arcod vágytam ma felidézni
az opálos színű kis tó felszínén;
csak egyetlen, megváltó pillanatra!
- de mindhiába sóvárogtam én.
A hegygerincen átbukott a szél,
a hulláma átgördült a völgyön;
elmosta emlékedet, szép szirén,
üres óráimat megint magam töltöm.

Bodó Csiba Gizella
Megszólított az ősz

Az ősz ködfelhőre ül,
A nyár körül minden kiürül,
Fogam alatt roppannak a szőlőmagok,
Leszüreteltem, vagyok
Mint a fürt nélküli tőkék,
Mint októberi strandon
A hideg medencék.

Vörös telihold úszik a képbe,
Nyárvégi vég
Nem próbál vigasztalni
Beteker a szélbe
S bizonytalanná teszi lépteim.
Leülök hát a levelekkel párnázott
Nyikorgó hintaágyra,
Arcomra foltokat fest
Az alkonyi lombnak árnya,
Egy dió még kapaszkodik
Egyetlen szállal a bundába,
Aztán lábamhoz érkezik
Megadó koppanása.

Hiába na! Délben még
Melengethet az égi kandalló,
De este már jó hűvös
a párna ráncá.
Megint egy ősz!
Vagy még csak őszelő,
Hisz éjjel még diszko dobolt
- monoton dorong - a kemping
Óriás sátrába.
A hang felfelé dübörög
Morzsolom mint a szőlőszemeket.

Ősz, majd a csendet is permetezed,
Mire teljesen te uralod
A hegyeket, vizeket,
Az öreg csontokat,
Ketyegő szíveket,

– Pár napot te is kibírsz az asszony nélkül – mondta az, aki
Mantel néven mutatkozott be a láger felé vezető úton. – Annál
jobban élvezed majd, ha kiegészve újra rávetheted magad.

Gyilkos pillantást vetett Mantelre. Amilyen ronda feleséged van,
gondolta, te talán még örülsz is annak, hogy egy időre távol tartanak
tőle.

[Tovább a teljes szöveghez>>>](#)

Mándoki Halász Zsóka: Fácánok.

Lehoczki Károly
Volt pajtások

Összebújva szopogattuk a náderesről csüngő jégcsapot,
ugráltunk az olvadásban hószigetről hószigetre,
míg meg nem perzselte gyermeki testünk az egyre tüzezebb

kigyulladt nyár és téltiszta hitünkbe
be nem lopta a mát emésztő kapzsi holnapot.
Most, legbelül beteg, mikor újra tél közeleg

megkívántam borzongató ízeit a mának,
és bár jól tudtam, nem pont téged kívánlak,
megkértelek, legyél a pajtásom még ez egyszer.
De te nem bírtál átölelni már csonka, összeégett kezedd.

Pethő N. Gábor
Vagy hagysz, vagy hagylak nyerni

*(avagy: „a szerelembe – mondják – belehal, aki él.”)
József Attila: Amit szívvedbe rejtessz / részlet/*

Dühöngés

Egy köpésre van a Halász utcától a Batthyányi tér, akármelyik
busszal. Mégis szitkozódok, és joggal kérdezhetik, miért? Hiszen
egyetlen megálló. Ez eddig OKÉ, de itt jön a gubanc. Ezeregy DT-
rendszerű autó sofőrje kanyarodik, természetesen index nélkül,
elénk. Legyünk türelmesek, rózsát terem. Piszkosul sok tövissel.
Végül megérkezünk, mindenki menekül a 60 Celsius fokos
konzervdobozból. Túl lehet élni, amennyiben van Kiscsillagunk.
(Tudom, felesleges szapulózni... szerelem... OHHH!)

[Tovább a teljes szöveghez>>>](#)

De lám egy alma mosolyában
Kéred; – ne végy tragikusán, - nevesz,
Hiszen csak pár hónap, kiebrudal a tél
És száz színemmel én is elmegyek!

Fetykó Judit
Berti, meg azok a dolgok...

20.

Livia hazajött, hazaköltözött. A házat előtte kifestették. Amint rakodtak helyre, a szülők szobájában is visszakerült a falra a két arckép: Erzsike leánykori fényképe meg Berti katonaképéből készült mellkép.

– Mindkettőt Annánk férje, Korcsmáros Zoli keretezte be. Jó bútorasztalos volt, de értett ő minden famunkához...– mondta Berti.

Livia a kép felrakása előtt, azt maga előtt tartva a tükör előtt próbálta, hogy tud-e olyan arcot, mosolyt előhozni magából, mint az anyjáié volt a hajdani képen...

– Nem sikerül az, ha erőszakolod – mondta az anyja. – Inkább apád lánya vagy... szerencsére nem mindenben...

Berti nézte a katonaképet, és ismét előzönlötték a gondolatait a régi emlékek. Az öregség – gondolta. – Akkor jut az embernek mindenféle régi történet az eszébe, ha megöregedett. Az öregség biztos jele...

Tovább a teljes szöveghez>>>

Nyakó Attila
Nyugdíjváró

Itt van hát újra az annyira várt nap, az áldott!
Percenként áll ki özvegy Keserűné a gangon a posztra,
fürkészi a postást, de csak nem akar még jönni az átok,
közben rozszant banyatankjának kerekét olajozza.

Álom az álom már múlt hét csütörtök óta szegénynek,
forgolódik csak lázasan éjjel, s ugrik, hallva kakasszót,
a szakadt relaxa résein nem szűrődnek még be a fények,
de nincs is szüksége rájuk, fejből mantrázza a frankót!

Csirke-farhátal kezd az összes mondatát, tudja,
nem túl elegáns ez nyelvtanilag, de magasról
tesz rá, úgyse hallhatja senki, a szomszédja, Jutka
tök süket, hát folytassuk a verset, hányjunk fittyet a rímre!

De hallga, csak! Mintha a sarkon túlról ismerős hangok
úsznának szélnek szárnyán, fennköltén törve a csendet,
s már látni a zöld simléderes főszer ott, ahogy battyog,
mily büszkén tolja a bringát, miközben időnként csenget!

Lassan az ünneplő otthonka zsebében kuncog a suska,
kibontakozóban egy eszméletlen, örömteli vég,
mindenki boldog, ropja a postás, a néni, az utca,
és a kötetből is hiányzott egy ilyen versike még...

Dobrosi Andrea
A maszk...

A maszk eltakar és ápol, menekít
magától magáért. Elhal telesírt
zsepi egyből. Álca a rejtek, a fegyver,
szépen szemedbe köp, kacagva megver
túl vigyoron. Kioson kínos igaz,
tagad a szent hamis, ha te állítasz.
Láttat, győz is, míg nem lépsz át szavakon.
Ne hagyd a bábukat dőlni, Balaton
vízébe, ha sót is ereszt, az tenger
sose lesz már. Neki egy van, az enter,
nyomatni rizsát, mit ennél. Háremet
alkot, mint rozmár, mélyre húz, rád nevet.
Bájjúnárok, a könnyűvérű nőcskék
kedvese, zúz, hitet, álnok, és bőrt tép.

Kamarás Klára
Látod?

Kaskötő Istvánnak

Látod a kis patakot?
Mily csobogón bukik át
mindegyik új akadályon,
útjában magához öelve
ezernyi gyenge kis ér locsogását!
Lám, a lapályra leérve néha megárad,
s rombolva rohanna szilaj hullámaival,
mégis lomha folyamként ér el a célig.

Így vagyok én is.
Mintha ma lenne, mikor
verseim ritmusa, ríme dalolt
életünk szép tavaszáról...
Mára megalszik számban a szó,
el kell hagynom a cifra virágot!
Nincs mi köszöntsön más, mint
messzi barátod csöndes szívdobogása.

Szepes Erika
Két kép

Az ideális

Pontosan nem meghatározható, de ismerős helyszín: a frissen
húzott ágynemű tiszta illata, - mindig különös kéjjel nyúlt el a
patyolat ágyneműben; az éjjeliszekrényen kikészítve fésű – „, ha már
ilyen ünnepi a fekhely, nem fekhetem bele kócosan”; - egy pohár víz,
ha megszomjazna; egy fél citrom, ha a gyógyszerektől kiszáradt
ajkainak szárazságát szeretné enyhíteni; egy meghámozott és
katonákra felvágott alma – „nem tudom már a héját emészteni, a
húsába meg nem tudok beleharapni” -; kislámpa, hogy ne teljes
sötétségben töltse az éjszakát; halkan duruzsoló magnó, benne a
Vivaldi Négy évszak, folyamatosan ismétlődve, mintha a természet

Kardos András
Gesztenyedal

Gesztenye, gesztenye te nemes!
Idöd közeleg! jön-jön a jeges
Hideges! Melegíts kezeket
Mibe néni méri bele
Hatér' belöled hat
Darabot, faszén
Parázs heve
Ropogós
Forróra
Pirított
Téged,
Csábító-édes hamm-hamar bekaplak- ot.

Már várja a lány, Te fiú, ki veled
Kint a hidegben, keze kezében
Sétafikál - hogy csózkodnak
Ize mint sült gesztenye
Legyen, mert ettől
Sokkal jobban
Izesedik az
Eddig is
Édesen
Izlelt
Csók
Nem hideg a hideg, ha kéz meg csók- meleg!

Kő-Szabó Imre:
Morzsolts kukorica

A naptár szerint 1951 novemberét írták, amikor a szőke, kissé elhízott Tömör Tamás, aki a többiekkel az általános iskola nyolcadik osztályában koptatták a padokat, azzal állt elő, vegyenek totószelvényt és töltsék ki. Először nem nagyon tetszett a többieknek, de aztán egy hét múlva, vettek egy-egy szelvényt. Akkor az ára 3,30 forint volt. Két hasábos, rajta tizenkét mérkőzés párosítása és négy pótmérikőzés. Tehát akkor a szabályok szerint tizenkét mérkőzést kellett eltalálni, egy függőleges oszlopban. Három nyerőosztályra fizettek az akkori felosztások szerint. A biztos tippek érdekében az egyik srác még egy sárga újságot is vett.

Tovább a teljes szöveghez>>>

örök megújulását hirdetni; az ágy elé odakészített, szőrmebélésű, puha papucs – és szó nem hallik, lépés nem koppan.

Tovább a teljes szöveghez>>>

M. Laurens
Van az úgy...

Van az úgy, hogy, néha
a mosoly is fáj az arcunk szegletén,
van az úgy, hogy az ember
lelkét mocsokba tiporja egy kretén.
Van az úgy, hogy meginog a lélek,
és világgá ordítaná, hogy: Látod?
Magamra hagyottan sem félek!

Van az úgy, hogy a harag fáj,
– legszívesebben csak ölelnék –
s hazudunk mégis magunknak,
félve, hogy a bizalom elszáll.

Van az úgy, hogy valaki
a társától őszinte szóra vágyik,
de félve hogy elveszítheti őt,
nem jut el, csak a hazugságig.

Van az olykor úgy, hogy
a szellemnek teremteni kéne,
– valami szépet, valami jót –
mégis esztelen rombolás lesz vége.

És van az úgy is,
hogy réges-régen feledni kéne:
mert az emberségbe vetett hitünknek,
máskülönben vége!

(Pest-Buda 2015. május 7-15.)

1896-1942

Költő Nagy Imre:
Kivert zsellérek

Kóbor ebek országútján bús ember csapat,
Kivert zsellérek bolyonganak a magyar ég alatt
Elveszített házuk árnyán könnyük ott ragyog.
Dobpergéstől ijedt kutyájuk rémülten vakog.
Hova mennek?...lábuk alatt ég a magyar föld.
Kebükben kín, ajkukról panasz, s vad átok süvölt

Karaffa Gyula
Láttam...

Nem láttam egyet sem
nemzedékem legnagyobb elméiből,
de láttam anyám kiterítve a menyegzőre.

Nem láttam senki arcán

Király Gábor
A gyerekrabló

A rég elváltott kisleányok édesapjai,
a semmit bámuló, halott szemű anyák,
könnyektől kiáradó, de mélye-sincs folyók,
nyáridőben sem kihajtó szélütötte fák,
a múltat sírják, életáradó, virágos múltjukat.

Mért vesztek el a gyöngyen kuncogó, parányi kisbabák,
a lány fején a körberöppenő, aranylő hajfonat,
a nyalka vőlegény, ki úgy szeret és nagy jövőbe lát,
miféle átok vitte el, miért, hová szaladt
a múlt jelent hozó, csodára kész varázsa,
hová veszett az életet adó, megannyi jó falat?

Pereg az elveszett jövő csalóka, tarka máza,
szegény, szegény szülő, ki jóra várt,
bolond, ki épített jövőt és tervezett nagyot
remélve élte életét, vigyázta kedves otthonát,
a volt jövőt, mi elszaladt, és mindent itt hagyott.

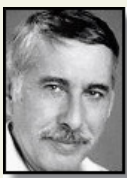

Pethes Mária
vetítés

hirtelen megöregedett a mi közös arcunk
a szerelemben. egy reggel váratlanul
megőszült bennünk a táj, a kövek álmát
csákány törte ketté, testvériesen félbe,
jusson mindkettőnknek cipelni való.

megcsókolták egymást a virágok, de ajkukra
fagyott az isten áldjon. mi nem búcsúztunk,
nehogy a visszhang eltorzítson egy feleslegessé
lett szót, vagy nevetségessé váljon az önmagába
elhaló többszám első személyű ragozás.

úgy éreztem magam mint egy filmben,
a vendéglő fogasán feledett molyrágta kalap.
késő volt kiáltani, halló, itt maradt egy darab
az életedből. csak zörgött tovább a vetítő, de te
már nem bukkantál fel egyetlen jelenetben sem

Ódor György
a fogyás dialektikája

ha a leves visszamegy a kanálba
a boltok és hivatalok bezárnak
kékes zászlók szégyenkezve lógnak

szégyenpírt, ha tán hazudott volna,
de láttam a sminket, mit akkor viselt anyám.

Nem láttam kegyelmet,
sem szeretetet földi halandóban,
de láttam az embert, aki anyám megmosdatta.

Nem láttam könnyeket,
sem hulló esőcseppeket másón,
de láttam a vízcseppet anyám olvadó homlokán.

Nem láttam senkit
magam tükrében megjelenni;
De láttam magam halott anyám szemében.

Ennyi!

Köves József
Az utolsó magyar

Az utolsó magyar valóban lekapcsolta a villanyt, mielőtt elhagyta az országot.

Az utolsó magyar – név szerint (nem lehet ezen csodálkozni) Kovássy-Krantz Richárd – ugyanis a Nemzeti Energia Ellátó és Felügyeleti Központnak (röviden NEMEFKÖ) volt a vezető technikus.

Kovássy-Krantz pedáns ember volt, kötelességtudó. Soha egyetlen percet nem késett a munkahelyéről, mindig órára pontosan fizette be a számláit, törlesztette a hitelét, az adóhatósággal szemben is kinos pontossággal teljesítette törvényes kötelezettségét. Mígnem, felcsúdvá teendőiből, egyszer csak azt vette észre, hogy egyedül maradt.

Tovább a teljes szöveghez>>>

Mándy Gábor
Ha Magyarország csődbe megy

Ha Magyarország csődbe megy,
értékét veszti a forint,
a Világbank flegmán beint,
és sok-sok ember tönkremegy.

Ha Magyarország csődbe megy,
nem lesz nyugdíj, se fizetés,
aki tud nyelveket, lelép,
és sok-sok ember kéreget.

Ha Magyarország csődbe megy,
nem lesz már áram, víz, se gáz,
csak szóvivő, ki magyaráz -
hogy harcunk milyen hősiés.

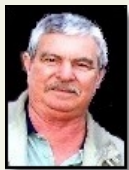
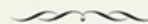
Ha Magyarország csődbe megy,
szép lassan bezárhat a bolt,
majd felidézzük, ami volt,
ürgét eszünk meg gyökeret.

Társulhatok-e majd veled,
jut-e nekem is egy falat,
ha egyszer eljön az a nap,

arany ég szénné az olvasztóban
a papok önmagukat gyóntatják
rovarok etetnek gonosz patkányt
az ésszerűk visszafelé sülnek
pofonok adják lélegzetünket
bűnöző és jog egyé válik
új bőrbe kötik a Bibliát is
nem lesz nép, csak kiváltság meg nemzet
jövőt ígérnek kisembereknek
akkor lesz itt jó élet, szabadság
nem kell ránk már ing, gatyá vagy nadrág
hisz szállunk, meztelen félelemben
visz bennünk egy felsőbbrendű szellem

hogyan Magyarország csódba megy?

Ricza István
Látogatás

Egykori iskolatársam hív: Gyere, jobb, ha te jössz el!
Rég nyugalomba vonult ő, a mohácsi tanár.
Isteni verseket írtunk akkoriban vele, ősszel.
Meglépi még ugyanúgy csókkal a múzsa ma már?

vendégek könyv

következő oldal >

.....

Bokros Márta

Útiélmény

Érted-e kedves hogy lehet az, hogy
jó azt felidézni mikor
Görögországban ottjártunkkor,
múzeumok s romok közt tengerövezve
a csípős polgár, amikor ittunk,
s a kocsimosásban őt feltartottuk,
"kurvesz parazitosz "
bősz szidalmait szórta reánk?
S a parkban, ahol éjszakáztunk,
reggel egy kiskutya tépte cibálta le
rólam a plédet Szalonikében
gyöngy-gyönyörű fogait vicsorítva.
S mikor a vadnarancs ligetben
üvegünkbe facsartuk Athénban
az arany gyümölcs áhított fanyar levét,
másnapra megerjedt, s a dugó
óriásit pukkanva kilőtte magát.
S Mükénéig a hosszú gyaloglás
a cserzett bőr-kemény növényzet márványzöldje
s a reszkető országút olajos lélegzetének
sűrűjén áthatolva
dzsungeljáróknak,
s a sokrétegű hegyek látványától elomoltaknak
a remete sajtja
Agamemnon maszkját túlragyogta.
A vasúton emlékszem a sűrű szemöldökű lány
mélázó tekintetére,
majd lekvár uzsonnánnkkal a darázstól
sikerült elmenekülnünk.
Elhajóztunk,
delfinek tánca
a sistergőn habzó víz színpadán.
És Szkürosz szigetén autószerelők
elegyedtek szóba velünk.
És Epidaurosznál fenyőillatban
majdnem szereztünk Arisztofanész plakátot,
csak eltűnt mire visszamentünk érte.
S a delphi játszótér éjfélkor kirajzó gyerekei közt
a 47 fokos hőség napja utáni éjen
egy kislány tanítgatta varázsszavait
örökre elbájolva

"Mátja timi hilja"

mutatva kedvesen szép szeméit
s fodros szoknyáján is a lyuk-szakadást.
A sziklatetőn, ahol addigi életem
legnyugodalmasabb álmát hozta az éj rám,
az olasz csoport vigyázva járt, hogy ránk ne lépjen,
nem mertünk odébb telepedni,
mert ott denevér rajok cikáztak.

Jó-e utazni?

Beszívni rongyként drága léket?
Felgöngyölni sok tarka képet, mint egy filmet,
a Tejút porából egy porszemet becézni,
évezredek hagyatékának egy emberélet egy mozzanatával,
míg hajlok érte, üzeni.

Ó Agamemnon, ó Mükéne,
és a játszótéri varázsszó,
Odüsszeusz, örök bolyongó,
kit nem maraszthatott Kalüpszó,
a nagy út célja
végül mégis mi más volna,
mint hogy akár világvégen aláhullva
végül mégis hazatérjünk.

Baranyi Ferenc

A MEK-en tárolt kötetekből válogattam - teljesen szubjektív alapon. Ezeket a verseket ajánlom az olvasó figyelmébe, nekem tetsző, hozzám szóló gondolatokat. Olvassa fennhangon. mert... - ami a mai magyar költészetben ritkaság - Baranyi "dálnok" a szó szoros értelmében. Verseit mondani kell.

k.i.

ISTEN MONDJA

Talán eleve robotokat kellett volna kreálnom: érzéketlenebbül azok se tennék dolgukat e földön, midőn a közvagyonot kell pléhpofával ragadozók prédájává alázni. Szeretet, jószág, készség áldozatra, igazságérzet, közösségi szellem, tartás, műveltség nemcsak múzeális erény immár, de tárgya közröhejnek. Egy szempont van csupán: a célszerűség - és sanda cél nyíltabban szentesíti a piszkos eszközt.

Ezt kellett megérnem.

Kreáltam volna robotokat inkább - s nem égetné orcámat most a szégyen.

EGYSZERŰ SZAVAK ANYÁMHOZ

Anyám, mikor templomba hívsz vasárnap s én nem megyek, s arcodra csöpp ború száll: csak annyit érts, hogy nem megyek veled – most. S ne értsd meg azt, hogy nem megyek veled – már.

És ments magadban: „Fáradt tán szegényke. Sokat lumpolt az éjjel. Fiatal. Vagy sok a munka, tanulnia kell tán. Hát maradjon, ha maradni akar.”

Bizony, így lesz ez már minden vasárnap, de mentegess csak, neked kell a mentség, könnyebb a fiad korhelynek ítélni, mint elismerni pogányoknak a lelkét.

Tudom, te a templom tornyára nézel,

A RENDSZERVÁLTÁS HITELES TÖRTÉNETE

Azzal kezdődött minden, hogy buta módon egy főkádér - kiküldetésbe menvén egy burgenlandi faluba - napidíját az első nap fölélte. Megvett habselyem alsóból tizet - ellátmányából többre nem futotta. (Harmincra vágott eredetileg, hogy válthasson gatyát akár naponta.) Az oberpullendorfi butikok sarkig kitarva várták, ám zsebében egy árva groschen sem szomorkodott - perzselte is orcáját szörnyű szégyen. S hogy többé ez ne forduljon elő: honába térve nagy munkába kezdett, társult vele jónéhány törtető, hogy átszabják a társadalmi rendet, mely nem röstellte szűkre szabni a napidíjat forintban, valutában! Hősünk tehát buzgón hatott oda, hogy tűnjön el a csoró népi állam, s lépjen helyébe oly világ, ahol gatyákért Burgenlandig menni nem kell. S bánja is ő, hogy közben nagy nyomor miatt gatyásodik le sok kisember!

HAZATÉRÉS

Hamar megérkezünk. Nem furcsa, csak szokatlan, hogy busz röpít oda, ahova mint gyerek gyalog jártam ki rég. Nyáron, akár a katlan, égették talpamat a hév homokszemek. Télen a befagyott, a bádogszürke tócsák lemezein csúszkálva hamarabb volt az út, kopasz fák szaladoztak balról, mint most a póznák,

én feljebb látok, fel a Holdra, Marsra,
ez így törvény, de hogyha magyaráznom,
nem értenéd, csak bánkódnál miatta.

Anyám, becsaplak rég a hallgatással,
hazug a szám, mert nincs egy szava, érve,
de vétkemért békéd a büntetésem.
S ha volna isten, megáldana érte.

(1959)

LÁNY A KÚTNÁL

A lány leült a kútnál
és szép volt, mint a kút,
melynek mélysége letről
fel, az arcára hullt,
a kőalak mögötte
majd megveszett, hiszen
rangban hozzákövülni
nem volt reménye sem,
a lány leült a kútnál
és elmosolyodott,
az örökkévalóság
percekre tört legott,
felkaptam egy darabját
s elfutottam vele,
nehogy egy moccanás, egy
zörej visszavegye.
Csak nékem rendeződött
így össze ez a kép.
S immár kimerevített
tökély a töredék :
az elcsent pillanat már
örökös programom.

A lány leült a kútnál.
Azóta szomjazom.

(Erice [Sicilia], 1983)

MEFISZTÓTÁGAS

Eladó, minden eladó:
eszme, rögeszme, hit, cinizmus,
kordé, bicikli, bárka, kisbusz,
lógombóc és üveggolyó -
eladó, minden eladó.

Eladó, minden eladó:
a meggyvörös, az enciánkék,
a tűz, a víz, a fény, az árnyék,
delnő, kamaszlány és lotyó -
eladó, minden eladó.

Eladó, minden eladó:
a múlt s a pillanatnyi helyzet,
a közösség, a nép, a nemzet,
megannyi Föld- és Mars-lakó -
eladó, minden eladó.

Eladó, minden eladó:
a Hét krajcár, a Bánk, a Toldi,
Júlia, Lilla, Léda, Fanni,
Szózat, Rákóczi-induló -
eladó, minden eladó.

miknek drót-ágbogán a fény falumba fut.
Hazajöttem. A béke élémszalad, miként rég
kutyánk, Cigány szaladt, vígan csóválva farkát,
és megsímogatom ismerősen a békét,
míg ő kezemre nyalja melegnyálú nyugalmát.
Permetez itt a csönd - egykedvű őszi zápor -
permetez itt a csönd, ön-hullását elunva,
e nép, mely hallgatást rég kenyérért tanult - ma
falatot nem, de szót meg-megvon még a szájtól.
Némult a panasz is. No, nem zajos hozsánna
táncoló mámore lépett szikkadt nyomába,
tétova némaság, fürkésző ébredés
szurkál kíváncsian, mint új kenyérbe kés.
Sorsát fény felé tartva vizsgálódik a nép,
ízlelgeti a rendet, miként újbort ha kóstol,
restelli szidni már, félénk dicsérni még,
az arca savanyú, de nyelve csettint olykor.
Ne félj, Edward király, nem síri tartomány ez,
a csöndje nyugalom. De hallgatása is van:
gyakran magas a ló, amelyről lekiáltasz,
s a nép saját mezőin érzi magát tilosban.
Szó vámszedője vagy! Kevély hivatalokban
pisszagsz még sokhelyütt, dolgod nem értve jobban,
mint megvett légiós, ki célba ló parancsra,
s odatalál vakon, akarva nem akarva.
Puskádba ujjaid riadt görccsel fogóznak,
mindegy, kinek terít a tűz, mi az irány,
a célod egy csupán, akár a zsoldosoknak:
hogy ujjad ott legyen a puszka ravaszán!
Tíz éve durva seprőd padlásokat söpört le,
megvádoltad viharral, kik szelet se vetettek,
s most ember-majmoló, új arcodat felöltve
leges-leghangosabban ujjongsz az új szeleknek!
Átellenben veled izzásba fog a régi
világ salakja is, lám, újra bátor égni,
a hűltnek hitt hamu most parázslani kezd,
s fertőző füstgomolyt árasztva sistereg.
Sikamlós csápjait összedörzsölve jár-kél
a dohos kor néhány rút pincebogara,
a bukott szolgabíró nem adná félvilágért,
hogy tanácselnökökre jár most a rúd, haha!
S e kettős zaj között - két zengő sín zajában -
a talpfa-nép feszül, vas-sínpárt tartva fent,
acél visong a fán - s csak szű perceg a fában.
Mindig vasé a zaj. Mindig fáé a csend.
Hazajöttem! A békét elrúgom, mint kutyát,
otthonok melegét, Cigány elmé ne hozd most!
Nehogy alkudni hívjon a békés némaság,
s dühöm csönddel cseréljem, mint egyezkedő boltos.

(1962)

SZENT MIHÁLY ÚTJÁN

Párizsban a Hortobágy poétája
percig feledte a magyar ugart,
(Szent Mihály útján korzózott a nyár és
dalolt a Szajna-part),

de otthonról az ősz, a gond utána
szökött egy pillanatra nesztelen,
s a költő őszi kedvvel ment tovább a
Boulevard Saint Michelen.

Szívében akkor íve tört a nyárnak:
a Gare de l'Estre fázósan vonult,
s - föl-földobott kő - ősz-kopár hazája

Eladó, minden eladó.
Forog az áru körbe-körbe,
csobog a bor, sül az ökör - de
nincs több vevő, mint eladó.

És ez azért vigasztaló.

(1980)

Mándoki Halász Zsóka: Halak.

DUNÁRÓL FÚJ A SZÉL

Nem kérheted az óceáni széltől
hogyan kun parasztlak homlokát legyezze -
itt a Dunáról fúj a szél. Vízéről
siet a hűs az izzadt emberekre.
Lehetsz világfi könnyed-franciásan,
vagy angolmód közömbös is lehetsz itt,
csak tedd a dolgod s itt tegyed. A vállon
marék hazánk világnyi súlya fekszik.
Itt szabja napjaink parányi tettét
- hol hittel, hol meg erővel az észben -
a milliókra osztott hősiesség,
még akkor is, ha régen észrevétlen.

A világ ránk tekintve arra számít,
hogy vállalunk gondjából egy hazányit.

(1968)

A FELTÖREKVÉS BALLADÁJA

Ha korsó vagy, sose feledd:
kútra ne járj, hogy el ne törhess,
magadba friss buzgás helyett
poshadt ürességet lötyögtess
és ettől életed örök lesz,
bár csöpp értelme sem marad ...
Ne tégy egy lépést sem, ha törtetsz -
s a csúcson találod magad!

Ha kurta vagy, kapard sokat,
s neked is lesz, több mint remélnéd,
kalász már egy sem bólogat
s cséplésre oldva, ím, a kévék,
de földre pergett számos érték :
kapard - s hombárnyi lesz javad!
Szedd fel, amit kínál a mélység -
s a csúcson találod magad.

földjére visszahullt.

... Párizs nyarában könnyed volt a szívem
akár a Szajna-parti énekek,
nem jött az ősz, nem háborgatta semmi
a faleveleket,

csupán valami ősi nyugtalanság
emléke borzolt lombok ágogán,
hogyan még a legszebb nyárban se feledjem:
merről üzent az ősz egy délután,

hogyan még a messzi nyárban se feledjem:
hol a hazám.

(Párizs, 1967)

MERT HŐSÖK VOLTAK

Mert hősök voltak, akik egykor
véres csütörtök, vörös péntek
napján zászlóval a kezükben
tüntetni nyílt utcára léptek,
kemény volt harcuk. A mienknél
nem nehezebb, de tüzzel-vett vér
virágával volt ékeesebb harc.

Más a mienk. Más. Vértelen harc,
hitünkkel-tisztuló közegben
küzdünk, noha gyakran nem tudjuk:
mikor? mikor nem? s hol az ellen?
Mert nem ütközet a mi harcunk,
nem támadás ekkor vagy akkor,
hol megszabott helyen s időben
pereg a tűz két arcvonalról,
arcvonalaink száma sok száz
s szétszalad ezer kusza szátra,
gyakran talán rokont kerít be
s ráhurkolódik a barátira,
harcolunk okos hallgatással,
bélelt szóval, daróc-beszéddel,
harcolunk, ha kimért konokság
dobálja szívünk jeges késsel,
harcolunk a mi harcainkra
göggel legyintőkért és ellen,
(bár elfáradva mi is néha
legyintenénk legszívesebben...)
erő minden megértett gond és
gyöngeség, amikor miattuk
szitkozódunk, hitünk eljtvé...

Harc, mikor felizzunk a tetterre,
s harc, ha seregünk néha tétlen,
a perc stratégiája dönt, hogy
"tétlenség", vagy tett kell-e éppen.

Munkások, melleteknek régen
hideg szuronyok szegeződtek,
miránk fondorlat csöve sandít
s gyanakvás gyilkol. Ez se könnyebb.

Ha vesztettetek - menthető volt.
Ha mi vesztünk - nekünk nincs mentség.

Mert nektek győzni dicsőség volt,
De nekünk győzni kötelesség.

Ha fecske vagy, hited el azt,
hogy egymagad nyarat csinálhatsz,
állítsd, hogy zörög a haraszt
szélcsendben is, mert ráhibázhatsz ...
Minden hazugságból kimászhatasz,
ha nincs igazán igazad,
mellékutakon körbejárhatsz
s a csúcson találod magad.

Herceg, ha mindez mégse használ -
még egy tanács, hogy megfogadd:
sirasd soká a ravatalnál,
akit titokban elkapartál,
gödröt toronymagasra rakjál -
s a csúcson találod magad!

(1977)

ADY-IDÉZŐ

Dr. Faragó Ambrusnak

Kortársunk lettél, Dózsa unokája,
népedért síró, bocskoros nemes, te
lázongó kálvinista, ki az Istent
bajtársának érezte, nem urának.
Kortársunk vagy, mert régi vesszorokkal
a perc ma támadt emberkéit épp úgy
idegesítetted, mint sok év előtt a
vén huncutokat, gonosz ostobákat.
És lásd, az öreg Kúnnék százezerszám
készülnek halni újra, mert a gyógyszer
- mely életükhöz hozzátenne néhány
hónapot még - nem tudják megfizetni.
Újpesten, elcsapott legények vackán
megint a nyomor álmodik s a disznó-
fejű Nagyúrral nincs, aki kiálljon,
mert már a böllérkést is rozsdá marja.
Korcok, cifrázkodók és félig élő
magyarkodók ítélkeznek fölötted,
kitépnének e földből, mint a dudvát,
hiába vagy millió gyökerű.
Néped megint minden igának barma,
mert harcot végig - tudjuk - sose harcolt,
verőt játszik a vertnek született most
s közben fejét, jussát, szívét kobozzák,
örzői rég cserben hagyták a strázsán
a hitet, mit az ember Szépbe-szótt itt.

És Komp-ország - szennyes hullámot szántván -
a semmitől a semmihez verődik.

KI SZÁMOL EL

Mit ér a legszentebb érény, ha
bűnnek láthatja bárki azt?

Ki sziklával rombol - mit ér, ha
belőle vizet is fakaszt?

Ki szabja meg a lét határát
s halált érényé ki avat?

Ki számol el a világgal,
hogyan adós sehol nem marad?

(1960)

ADJUNK NEVET NEKI

Nevezzük el akárminek,
ha már e szó: SZOCIALIZMUS
úgy sért fület, ahogy szemet
szűr utcalány fején a mirtusz -

csak azt jelentse (bárhogyan
nevezzük is), mit elvben eddig:
hazát, ahol nem hontalan,
ki élni béréből igyekszik,

emberhez méltó életet
s emberszámba vett sokaságot,
ahol nem csorda a tömeg,
s a pásztorok nem porkolábok,

ahol a kapzsiság meg az
önzés érénynek nem minősül,
s a jámbor polgár sem pimasz
törtetőt választ vezetőül.

Adjunk nevet neki, hiszen
meg kell szólítanunk, ha eljön.
Most még hajózik nagy vizen,
vagy üldögél egy fellegen fönn,

de ránk hunyorít majd, akár
Betlehem felett rég a csillag,
gubás népség felett megáll,
s a megváltásról újra hírt ad.

HARMADNAP HAJNALÁN

Bár én e népet részegen
többször hálátlannak neveztem -
fia vagyok. S ez szégyenem
sosem lehet, csupán a veszttem.
Miatta vallatom magam
pribékeknél kegyetlenebben,
hogy összeszorított fogam
közül bűneit kisziszegjem.

S önnön fejemre olvasott
önvádjaim ha népem érik:
úgy feszülök kuszált sorok
keresztjén - megalázva végig -
hogy a húsemba vert szögek
az ő szívét is általüssék,
így lesz szívem szívével egy -
eggyé döfi a keserűség.

Mert én tudom, hogy ez a föld
nemes szándékok Golgotája,
hol elmaradt az összetört
remények várt feltámadása,
s a századokon át remélt
harmadnap hajnalán se hagyja
virrasztó hitem, hogy e nép
magát háromszor megtagadja.

KÖRÖZVÉNY

Ki? Mit? Miért? Mivégre? Meddig?
A kérdések mentsége véd,

hogy ki ne egyezzen az ember
saját magával semmiképp.

(1988)

MEGBOCSÁTOM

Neked még azt is megbocsátom,
hogyan nincs mit megbocsátanom,
kegyetlenül jó vagy te hozzám,
a jószágod már fájdalom,
neked még azt is megbocsátom,
hogyan vak gyanúsításaim
miatt én bűnhődöm, felőröl
a magam-fabrikálta kín,
neked még azt is megbocsátom,
hogyan szüntelen kedvembe jársz
s már nem tudom, mi ejt karomba:
odaadás, vagy megadás,
neked még azt is megbocsátom,
hogyan már e csöpp kétség miatt
még selymes szóval símogatni
rendelt sorom is vádirat,
neked még azt is megbocsátom,
hogyan tiszta vagy, mint ... Nem tudom.
Csak azt tudom, hogy tisztaságod
csak úgy hiszem, ha piszkolom,
mert égi már e tisztaság, hogy
földibb legyen - szennyezni kell.

Neked még azt is megbocsátom,
hogyan megcsallak valakivel.

(1967)

VALLOMÁS

Belátom, nincs menekvés. Veled kell végigélnem
- ha van még - hátralévő harminc vagy negyven évem,
s ez nem beletörődés. Törvény, mit - félredobván
hült viszonyok receptjét - létezésed szabott rám,
kenyérhéj vagy, mit éhes vándor szorít a zsebben:
kevés és íze-veszett - de nélkülözhetetlen.
Miért léptél be orvul szeretteim sorába?
Szükségem úgy tapad rád, mint kisdedként anyámra,
óh, lennél bár közömbös! Elválnánk, mint sok ezren,
teszik e kontinensnyi érzelmi jégveremben,
akadna magyarázat: a költő szárnyalását
ódon kalitba zárja kicsinyes monogámság ...
Nem a közös nyomorral kibőjtölt kedves otthon
ölel panelfalával, hogy véled összefonjon,
nem kényelem bilincsel meleg fészek-közösség,
miért a csontig ázott madár felejté röptét,
nem is a hála láncol, miért esett koromban
szegődtél életemhez, amikor senki voltam,
és nem a megszokás tart, amely lázadni pattant
idegeket csitítva nem vállal már szokatlant
s a meglévő csekélyért - mit marka bizton érez -
a többnek csöpp esélyét gyáván feladni képes.
Beléptél - mit tehetnék? - szeretteim sorába,
anyámmal és húgommal egy sorban állsz - hiába:
ezernyi összenőtt szál kötöz az életemhez,
mégsem merném mesélni olykor susogva: Kedves,
megint beleszerettem egy röpke vágú lányba,

Ezerkilencszázhetvenkilenc
október tizenharmadikán
fölegyenesedett a kertben
és lopva szétnézett az apám.
Az ásót földbe ütve hagyta,
mintha csupán a boltba menne,
s mivel kezén is, homlokán is
zavarta őt a munka szennye:
megmosdózott a locsolónál
- nyitva maradt nyomán a vízcsap -
s úgy lopkodott ki a kertből,
mint aki percre távozik csak.
Aztán - mikor senki se látta -
egy alacsony felhőre lépett
és nekivágott kiskabátban
a magasságos őszi égnek,
amikor rájöttünk a cselre:
már nem tudtuk követni szemmel.

Fogják meg! Ott! A földi létből
kereket old egy öregember!

(1979)

UTÓIRAT AZ EVANGÉLIUMHOZ

Mondád, Uram, hogy ELVÉGEZTETETT -
és ez vala egyetlen tévedésed,
Te betöltötted küldetésedet
s mennybe mentél, ránk hagyva az egészet.

A megváltás nem egyszeri kudarc,
de folyamatos megfeszítettetés, mely
- ha tömegesen csődöt mond a harc -
elaprózott ellenpéldákkal érvel.

Utódod nálunk is akadt elég,
ki tüzes trónuson, karóba húzva,
felkötve, holtra verve avagy ép
elméjét vesztve végezte be újra.

Hát így állnak a dolgok, Krisztus Úr.
A messiásnak mondott munkakörben
- mert a világ csak holtakból tanul -
nincs vér szerint egyetlen örökös sem.

(1986)

MINDKETTŐ EMBERÜL

Szeretlek. Tőlem el ne várd
szokott módját a széptevésnek,
téged aláznának meg a
bókká butított esküvések,
mért mondjam: csodaszép a szád,
mikor csak oly szép, mint az átlag,
te is tudod: az úgyse vagy,
akinek vágyra gyúlva látlak.
Egérfogáshoz épp elég
egy csöpp szalonna - macska sem kell,
cincogó lányokat szokás
lábról levenni közhelyekkel,
az ő receptjük ismerős:
célzás ruhára, hajra, gyengéd
figyelmességek közt néhány
jól időzített szemtelenség -
ez csapda csak s nem taktika,

ki átlop olykor engem egy felhőtlen világba -
mert már az ösztönökben szavam bátortalan kong,
mert bűn ma még alázni baráti szóval asszonyt,
szokásból sem viselnéd. Még ha rosszul sem esne
törvénytörő beszédem, elmenni kötelezne,
és én meghalnék utánad. Inkább heves szerelmem
mímelek éjjelente, csak végleg el ne kergess,
hidd el: rakéta-korban a frigy még ősi, félvad.
Te nélkülözhetetlen - de kár, hogy feleség vagy!

(1966)

PORVERS

Akit egyszer porig aláztak:
porig kell azért lehajolni,
a méltósága-vesztett sorshoz
méltóság-vesztve igazodni.

Előtted ember ráng a porban?
Megértem: belerúgni könnyebb.
Még emberibb átlépni rajta
könnyed sikkjével a közönynek.

Mentséged is van, ha lelked
bátortalan feddése rád vall:
másokért őrzött tisztaságod
nem szennyezheted más porával.

Ha lehajolsz, még orra bukhatsz,
és hát derekad roppanó is,
ápoltsz tüdődet is belepné
a talajmenti szilikózis,
hát nem hajolsz porig, ha porból
akármilyen hív: kincs, ócska holmi ...

Pedig akit porig aláztak -
porig kell azért lehajolni.

(1966)

KOCCINTÓS

Tabáknak, a hatvanadikra

Én sört - te bort. A rendelésünk
kétféle sokszor, Andrisom,
de egy a kór, mely gyötri torkunk:
gyógyíthatatlan víziszony.

Korsót kupával összeütni
nem ildomos, így egyhamar
nem koccintunk, hisz úgyse tartos
az egyezés, mit szesz sugall.

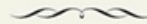
Ám amit "iffiú elmével"
intonáltunk külön-külön:
most csendül össze igazán, hogy
folyvást fals zenebona jön,

most épp nem vén, de pelyhes állú
huncutok verik a dobot,
elárverezve, mit a rajtunk
hízó mohóság meghagyott.

Még hatvan év sem ok pihenni,
amíg e kótyavetye tart!

nem bámolat, de számalom két
az áldozat iránt, kiért
fölös hűhó a macskafortély,
mikor csak bársony bőrödért,
s csodás ívű szádért dícsérlek:
arcod ne fesse hálapír,
Inkább haragpiros önérzet.
Tedd, hogy remek melled mögött
bonyolult szívedig találjak,
s ha szíved méltónak ítélt,
fizesse értem meg az árat,
nászunk legyen ellenfelek
vívás utáni kézfogása,
egymás próbáját miután
mindkettő emberül kiállta,
amikor már nem érdekes
ki nyert, vesztt, hol több a sebfolts,
amikor csak egy lelkesít:
kettőnkhez méltó küzdelem volt.

(1963)

MELINDA ÚT

Svábhegyi hónapos szoba,
hová eljött nagynéha hozzám
egy másik ember asszonya,
s mesés órákat pazarolt rám.

Ifjúságom szeptembere
sugárzón sem volt nála szőkébb,
nem férje voltam: embere.
S kell-e ennél nagyobb dicsőség?

Előfordult, hogy ottmaradt
éjszakára is nagy merészen -
olyankor nem ment le a nap,
hajnalig fürdőztünk a fényben.

Szeptembervég, Melinda út...
Sokáig nem volt mostohább, szebb,
gyönyörtelibb és szomorúbb
édenem nékem, mint a Svábhegy.

PÁLMÁK ALÁ

Egy újjélandi ispotályban
meghalt öcsém, a tengerész.
Odáig három óceán van -
s ez a halálnak sem kevés,
ennyi vízen átkelni még a
kaszásnak is nehéz lehet.
De az a halál vitte sírba,
mely Nyáregyházán őgyeleg.
(Meg Dánoson, Csemón, Brügecsbén.
Hajdani vályog-kalyibák
dohos ragálya sebesebben
fut a vízen, mint gyors naszád.)
Öcsém Aucklandig menekült, de
törektől, pelyvától gyötört
tüdő-jussát utána küldte
kegyetlenül az anyaföld.
Hiába volt ő már a jegyző
úr kimosdatott gyereke:
paraszti ősök mellre-fekvő
súlyos lidérce ment vele,

Tölts hát! Kierlelt szó bukéja
vidítson minden gyászmagyart,

énnékem is csorgass belőle,
hogy kocinthatunk végre már:
ha ily nedű telíti, össze-
csendülhet krigli és pohár.

HORTOBÁGYI LEGENDA

Szép legény volt Árva Jóska,
kilenc lánynak járt a csókja.
Pusztacsárda udvarában
ivott mindig egymagában.
Egyik éjjel harminc pandúr
jött ki érte a városbul,
pusztacsárdát körülvették,
hogy a Jóskát vasraverjék.
Szegénylegény, hova tűnhatsz?
Csak a víznek menekülhetsz,
ám a Hortobágy megáradt,
gázlót rajta nem találhatsz.
Kilenc kislány összeszaladt
szép testéből rakni hidat,
kilenc karcsú termet íve
ráhajlott a sebes vízre.
Jóska rajtuk átugratva
beleveszett a viharba,
messze röppent, mint kilőtt nyíl,
hallgat róla szóbeszéd, hír.

Kilenc lány is hallgat róla
rákövülve a folyóra.

(1969)

HARC ÉS JÁTSZMA

*„Fáj, gyönyörű ez az irigység,
mi vigasztalanul ölel át:
– Október! Homvédő Hábortól!
Nem voltam katonád!
De nem! Nem érkeztem ide késve!”*

(Jertusenko: Tartsatok kommunistának)

De igen, Jevgenyij. Már késve jöttél.
És késve jöttünk mi mindannyian,
hisz régen eldőlt minden, amikor
döntő játszmaról kezdett sutorogni
minden jövőt-kockáztató hazárdór
az elsikkasztott „végső harc” helyett.
Ha Tizenhét lett volna az iránytű
harminchétben s kilencvenegyben is:
nem volna zátonyunk a barrikád, mely
hajónk alá került a könny-erecskék
vízözönné dagasztott óceánján,
kedve szerint felbérelt rikatóknak.
Nem lehet harcot játszmaává alázni.
Mi késve jöttünk, mert harcolni jöttünk
oly korban, amikor a VENCEREMOS-t
elnyomta már a hangos FAITES VOS JEUX.
Mi vesztesként halunk meg, Jevgenyij,
de nyert velünk még így is a jövőendő,
amely sosem világnyi kaszinókban
nyeréskedők játszmaí közt fogan meg,
hanem bukni is bátor harcosoknak

s hiába táplálta a tenger
sós levegője évekig:

ő most két elmállott lebennyel
pálmák alá temetkezett.

ALKALMI VERS

Azzal nincs elintézve semmi,
hogy drapériás asztalok
mögött az elnökség kifejti,
hogy mely nagyon szabad vagyok,
azzal sincs semmi elintézve,
hogy egyezményes kegyelet
honi akác fejfákra véste
a cirillbetűs neveket,
nincs semmi elintézve azzal,
hogy márciusnál pirosabb
lett e nemzetközi malasztal
kibővült áprilisi nap.

Akkor marad miénk az ünnep,
mikor betűje – ama rőt –
szemünk láttára feketül meg
különb pirosságunk előtt,
az ünnep akkor a miénk, ha
a korhadt sírkereszt-akác
megkövesül bennünk, miként a
soktömbű összetartozás,
miénk marad az ünnep akkor,
ha drapérián innen is
igazat szól, ki pirosat szól,
bár mond fehéret, zöldet is...

(1986)

HUMANIZMUS

Ne lőj a zongoristára –
elég, ha a kezét töröd.
Csak a kezét, hogy meg ne sántuljon!
Csak a kezét, hogy bukjon fel
a billentyűsoron!
Csak a kezét, hogy a Marseillaise,
a Rákóczi-induló, a Forradalmi etűd
életre ne keljen többé a kezétől,
de még az Appassionata, az Allegro barbaro sem!
Semmi, ami rípiyává zenghetné
az eszmélet tétova előremozdulásának
nyúlós rettegésből kövesült, néma torlaszait!
Semmi,
amitől a lelkiismeret háborgóbb lehet,
maga a lélek pedig csöndesebb!
Semmi, ami magabiztosabbá ígézhetné
a Mindenség engedékenységét a parány iránt,
a tétova hajlandóságot mások iránt,
a szívmeleget, mely az űrhidegen átfut,
és a tiszta gyűlöletet, amely aljasságok ellen
lobban fel mindig!
Semmi, ami a lelkek jobbik felének
zengő megtestesülése a csillagnémaságban –
és semmi, ami csak addig érvényes, amíg örökl!

Ne lőj, hát a zongoristára.
Elég, ha a kezét töröd.

végsőt is érte-dobbanó szívében.

(1990)

(1997)

EPIPROLÓGUS

Boldog vagyok, hogy kortársa lehettem
Tersánszkyknak, Ladányinak és néhány
hónapig József Attilának is.

Boldog vagyok, hogy láttam ezt a népet
kinyílni rom-hegyek csúcsán gyopáros
szívóssággal még rosszkedvünk telén is.
Boldog vagyok, hogy tanúja lehettem
annak a történelmi mozdulatnak,
mely azokat próbálta felemelni,
kiket porig alázott s megtiport a
századokon átcsörtető szegénység.

A háborúk, gázságok ellenére
nem szégyellem, hogy a huszadik század
költője voltam, amikor e földön
korántsem volt lángoszlop már a dalnok,
legföljebb rőzsetűz a melegedni
vágó didergők millióinak
szolgálatában – ám sok köszönet
nem volt ezért azok között, akiknek
fárasztó volt a szent fa pengetése,
ezért gyűjtőssá felaprítva önnön
pecsenyéjüket sütvé eltüzelték.

Ki mondja meg, hogy kell-e rőzseláng ott,
hol hulladékot égetnek a pusztán?
Ki mondja meg, hogy mit tehet a költő
egy kiszámíthatatlan ezredévnek
legelején, hisz végét járja minden,
amiért érdemes volt verset írni!

Ki mondj meg, lesz-e porig lehajló
mozdulata még a történelemnek?

(2000)

NEM VOLT MÁS ÚT

id. Tatai Józsefnek

I.

A győztes hit papokkal érkezett
s csak szép szavakban jött vele az Éden,
ezért István s az áthangolt sereg
magát mosdatta Koppány szégyenében.

Így lett a rendszer életképesebb.
A túlszabott ígérek fejében
levágott néhány túlhevült fejet
kivágott múltja ellensúlyaképpen.

Nem volt más út: az Istent félni kellett,
mert a megszerzett földön élni kellett
a jószomszedság kompromisszumában.

Ezért meg nem gátolhat senki abban,
hogy a pogány időket elsirassam
s a véreskező királyt áldva áldjam.

II.

Mándoki Halász Zsóka: Körhinta.

BALLADA A VILÁG KEREKÉRŐL

*"Proletár, folytatnám, de unnád,
tudod, hogy nem élsz lazacon, -
amíg tőkésék adnak munkát,
a tőkéséké a haszon."*

(József Attila)

Ha unod is, én folytatom,
mert érdemes rágódni rajta:
a tőkéséké a haszon,
s ezután sem telik lazacra.
Akinek kezében a balta:
gyűjtőt is másnak vág vele,
de azért nincs okunk panaszra -
fordult a világ kereke.

A bársonyszék csak arra jó,
hogy belesüppedve a nemzet
nevében néhány naplopó
elparentálja azt a rendet,
mely mindmáig nem született meg -
elbánni hát könnyű vele.
Ma nyugatnak, tegnap keletnek
fordult a világ kereke.

Van címerünk, új utcanév
pöffszkedik megannyi táblán,
de ázottak önértét
sérti a vetített szívárvány.
Abból lesz áldozati bárány,
ki a farkast teperte le,
sorsunk nem fordul jobbra már - ám
fordult a világ kereke.

Proletár, az vessen magára,
aki önként nem látja be:
előre gördülünk, ha hátra
fordul a világ kereke.

(2000)

MAGYAR ÍRÓK

Hatalmas a gödölye sérelme:
bivalyszámba egy bivaly se vette,

Tűnődni már nem érdemes azon,
hogy testvérharcokban ki ölt először,
hisz mindenütt a búza és a gyom
versengve nő pártatlan anyaföldből.

Forradalom, ellenforradalom
volt itt elég. Nem képes vérözönből
kilábolni, csak az a hatalom,
amely övéinek is odadörgöl.

Önérdékét sehose látja rögtön
a sokaság - miért mentegetőzzön,
ki úgy csapott, hogy létre verte népét?

István időtlen trónján addig ül,
amíg viszonylag széttöretlenül
borulhat ránk az augusztusi kék ég.

NYILATKOZAT

Akkora a tülekedés
a damaszkuszi úton,
hogy odaférnem szinte lehetetlen.

Tehát - már csak a helyszűke miatt is -
maradok, aki voltam,
s aki halálomig lenni szeretnék:
a részeg, ölbe csaló anyatermészet férfitársaként
küszködő közösség kenyeres pajtása;
az oldalirányú sandaság,
a felfelé nyaldokló szolgálatkészség
és a lefelé taposó, kíméletlen gőg
mindig kínosan kifehéřített kesztyűinek
mindenkori felvevője;
ünneprontó a görögtüzes csinnadrattákon,
falra vetülő írás Balthazar lakomáján,
ecet a medvebőrös tor borában -
egyszóval: költő, aki nem nyughat addig,
amíg ember embert alázhat
névében a szent egyenlőségnek.

Csak ennyit akartam mondani
tudomásulvétel végett.

NÉPEM SUMMÁJA

Volt itt ütem,
volt itt atom,
csap a hordón,
száj a csapon,
volt itt eszme,
volt itt asztma,
bölcs egyének,
balga massa,
volt itt hangos
terefere
s szemérmetlen
cserebere,
voltak hegyek,
voltak folyók,
voltak szüzek,
voltak lotyók,
volt itt elnök,
volt itt dalnok,
HIVatás és

a bivalyok - dőlyfős, durva népség! -
gödölyénket gödölyének nézték.
Így a gödölyék apraja-nagyja
halált kiált minden gaz bivalyra
(bár helyére így se, úgy se léphet,
hűjával a bivaly erejének).
Am gödölyénk buzgón panaszolja,
hogy a nyájnál csordább volt a csorda.
s kiküszöbölendő ezt a csorbát:
bérpulkkal oszlatná a csordát.
Így élünk a vén Pannóniában,
hol csárdánként háromszáz dudás van,
poklonként viszont csak kettő-három,
ám őket nem tartja senki számon.

MEGÉRTÜK

Megértük, hogy nem égi manna,
hanem maga a bemocskolt levegőég
halálos permete hullik alá
tátogó reményeinkre.

Megértük, hogy hivatalos
horgászengedéllyel is
lehet pecázni a zavarosban.

Megértük, azt is,
hogy saját dugájába dől,
aki nem másnak ássa a vermet.

És azt is megértük,
hogy a dolgok boldogabbik vége
a boldogtalanokat tanítja újra
a régi móresre.

Megértük az ezredvéget -
nekünk legyen mondva.

Együtt az úr meg az elvtárs: mind
azon fáradozik naponta,
hogy saját életkorát
az ezer évből kivonja.

VERSMAGYARÁZAT

1.
A VERS:

Most minden hörcsög és pocok
- amely az egybeszántott
földeken garázdálkodott -
együtt fűjja az átkot

a pórral, ki megint pöröl
az egybeszántás végett...
Jászlánál bambul az ökor -
nem érti az egészet.

2.
A MAGYARÁZAT:

Most minden tolvaj s lusta dög
nemzeti hőssé válik,
nem tagadja, hogy bűnözött,
de hajtogatja váltig,

HIVatalnok,
volt itt kullancs,
volt itt lebbencs
s volt itt fátyol,
hogy lebbentsd,
volt itt kéve,
volt itt káva -

s volt itt ló, de
nem lesz háta.

IKÉREM MAGAMNAK

Álmom nyugodt lehet: bármily buzgón kutat
múltamban bárki is, nem bukkan másra, csak
olyasmire, amit vallok és vállalok
e fejreállt világ bugyrában is, kifog
pályám vizsgálata rágalmazók hadán -
csak igazol, aki vádat vél szórni rám.

De azt sajnálom én, hogy hitvány pályatársak
íránt nem volt elég bennem az utálat,
mert aki milliók ügyét sunyin feladja
s viharköponyegét átváltja díszmagyarra:
az költőnek magát ne mondja, mert kikérem
magamnak meglöpött s megcsalt népem nevében.

MAGYARSÁGVIZSGA

I.

Ki itt a jó magyar?

A szájtepő, a másságot leszóló,
a mellverő, de vész elől kilógó -
az lenne jó magyar?

Ki udvaroncból szökkent népvezérré,
de "honfélése" népét sem kímélné -
az lenne jó magyar?

Ki eladná az országot egy lóért
s a lovat, nemzetének, milliókért -
az lenne jó magyar?

Ki Európát falná fel, de régi
ázsiai voltát se jól emésztí -
az lenne jó magyar?

Kinek az őslakó is rusnya jöttment,
ha átkokat nem szittya dühhel öklend -
az lenne jó magyar?

II.

Apai ágon áldás eleimre,
hogy magyar vért pumpáltak ereimbe,
ezért itt élni s tartozni e néphez
vérség szerint lehetek illetékes.

De önmagában ez mit sem határoz,
csupán elindulás a vállaláshoz,

hogy azért lógott és lopott,
mert gyengíteni kellett
a tankokkal reánk hozott
poszt-sztálinista rendet.

3.

A KONKLÚZIÓ:

Esélyeit elveszti az,
kihez ezek szegődnek,
hitelük egy lyukas garast
érhet hozzávetőleg.

AKÁRHOVÁ JUTOK

Behintve már veled az egész Magyarország:
nincs ösvény, mit kecses lábad nem illetett,
akárhová jutok -, már voltam ott veled,
a lombok mindenütt a te neved susogják.

Mi sem könnyebb nekem, mint eltalálni hozzád:
bezárok gondosan mindent magam megett
s bármerre indulok, minden út elvezet
oda, hol víztükör, sugár csillantja orcád.

Hozzad kívánkozom - nem több ma már a honvágy,
szeretlek téged - és ez hazaszeretet,
irányodban amit érzek: erdők, hegyek,

mezők, falvak, vizek, városok százszorozzák.
S, ha ebből bármit is bárkire átruház
szeszélyem ihlete: az hazaárulás.

KIFOSZTVA

Elvették tőlem a Himnuszt,
csak mert elénekelték.
Torkukkal beszennyezték.

Elvették magyarságomat,
mert maguk magyarnak mondták.
S ha ők a magyarok:
testvérebb a török meg az osztrák.

Elvették játszó kedvemet,
mert silány alakításért
követelték a tapsot.
Aminthogy a tetszés jelének vették,
ha a közönség szisszent, felmorajlott.

Elvették az életemet,
mert ifjúságom szép sólyommadarára
rút kányák bélyegét sütötték,
miközben füstifecskének hazudták
a maguk egerésző ölyvét.

Most itt állok az ország ajtajában,
hol valaha kopogtatnom se kellett,
állok a küszöbön, semmit se érzek,
mert elfeledtették velem, hogyan kell
megörülni a hazaérkezésnek.

EGY PARASZTKÁDERRE

ahonnan már csak a lélek s ész irányít
munkálni a világból egy hazányit.

Anyám ágán is áldom minden őszám,
fejfáiknál emlékezőn időzöm,
mind-mind e hont ápolta tiszta szívvel,
lett legyen délszláv, felvidéki cipszer.

Tót sarj Petőfi, német ősz Erkel
példázza: mitől jó magyar az ember,
nekik tudom be, nem a vér szavának,
hogyan épeszűen szolgálom hazámat.

EGYSZERŰ

Oly egyszerű ez: ha elvesztelek -
belepusztolok. Bármi lesz veled:
autó üt el, cserép zuhan le rád,
vagy ravatalod lesz a betegágy -
én utánad halok, nincs más utam.
A sorsomat kezelni egymagam
már túlon túl önállóan vagyok,
élek, ha élsz - s ha meghalsz, meghalok.
Oly egyszerű ez. Semmi komplikált
nincs abban, hogy csakis harmóniát
fog fel fülem, hangom is pusztán csend,
ha nincs másik hang, mellyel összecseng.
Megírták mások már, mi vagy nekem:
lányom, anyám, húgom és kedvesem,
testnek s kenyér, parasztnak a föld,
prófétának ige, mely testet ölt,
te vagy a fény az éjszakában - oly
banális mindez s mégis oly komoly.
Nekem te vagy a velem-futó magam:
kétágú útnak egy iránya van
s ágaink párhuzama oly szoros,
hogyan a tekintet szinte összemos.
Értsd meg tehát, hisz olyan egyszerű:
mikor magadhoz - hozzám vagy te hű,
magaddal azonos csakis velem
lehetsz mindig már.

Ez a szerelem.

KÖNYÖRGÉS APÁTIÁÉRT

Add, Uram,
hogyan a szemem pillája se rezdüljön attól,
hogyan kiverik a szemem,
és ne forduljon fel a gyomrom akkor,
amikor gyomorszájon vágva földre esem,
add, Uram,
hogyan a véremtől részegülőknek
egészségükre kívánjam az italt,
s ne vegyem a szívemre, ha a szívembe lőnek -
közönyömet a néphit hőstetté növeli majd.

De azt sose hagyd, Uram,
hogyan ölbetett kezekkel nézzem bárhol,
ha mindezt olyanok sérelmére teszik,
akiknek kínjából és pusztulásából
erkölcsi erőt senki se merít,
énnekem már, Uram,
van elég erőm a beletörődésre, de az ő
csorbult igazságérzetüket nézni gyenge vagyok,

Hétévesen mezítláb járt a
kopott falusi iskolába.

Otthon korán dolgozni fogták -
szülei nem győzték a munkát.

Markot szedett és törekelt, ha
csépléskor felbolydult a pelyva,

disznót, pulykát, tehenet őrzött,
de elbúsult, mikor az ősz jött:

ment volna iskolába inkább -
még novemberben is mezítláb...

Ahogy a harc elült e földön:
cipő került lábára rögtön,

mellyel szebb iskolák kövére
vert indulóritmust a lépte.

Most épp a múltját magyarázza,
nem emlékezve, csak okádván,

fehére hamut szaporán szór
s szavát a szovjet elnyomásról.

Ha az oroszok be nem jönnek,
talán ma is túrná a földet,

és azt a trágyát teregetné,
mellyel naponta válik eggyé.

MERT ERŐSEBB A DAL

Útra bátran kelek az argonautákkal,
hiába háborog dühös Poszeidon:
hajónk szilaj sirály, a messzeségbe szárnyal,
s az aranygyapjúval tér vissza majd, tudom,
vitorlánkat maga Minerva szötte, délceg
árbócunk Dodona tölgyeséből való,
kurjantva feszülünk, mi ötvenek, a szélnek
s Iaszón kedve szerint iramlík a hajó.

Nem félek semmitől. Köztünk van nyugtatásul
Kasztor, Polüdeukész, Herkules és Tiphüsz,
a kormányos, aki tengerek viharán úr,
biztos keze veszélyt, szorongást messze űz,
de főleg én vagyok, ki bátorít s vigasztal,
kit mélybe röptetett magas Magnézia,
Apolló és Línosz vértezett fel a dallal -
én Orpheusz vagyok, Kalliopé fia.

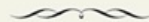
Mert erősebb a dal, mint együttvéve ennyi
bátor vitéz s a jó kormányos érdeme:
szeleket zaboláz, felhőt képes terelni
s vadakat jámborít a lantos éneke,
talán az alvilág szörnyeit is legyőzné -
későbbi nóta ez, nem tudhatom ma még,
de most is szent hitem: ha nem pendülne többé
hangszerem húrja, az hajónkon lenne lék.

Hát csak mosolygok én, ha rajtam mosolyognak
az izomemberek, az önhitt daliák,
ott csak lekezelés dukál a dalnokoknak,
ahol egy halk futam fölösleges virág,
de nem számít. Magam tudom csupán a titkát

legyen hát miattuk mindig kötelező
visszaütni, amikor én már
nem is akarok.

annak, mi felfelé - s nemcsak előre visz,
fejem a koszorúk vasabroncsként szorítják.
Akad köztük babér - de szinte mind tövis.

[< vissza a nyitó oldalra.](#)

vendégkönyv

.....